

Parlament auza ils meds per il traffic public regional

Da las tractativas da la sessiun extraordinaria dal cussegl naziunal

DA MARTIN CABALZAR

■ Il traffic regional reschaiva ils proxims quatter onns dapli meds finansials da la confederaziun che previ. Entant ch'il cussegl dals chantuns aveva gia approvà in tal augment ha uss er il cussegl naziunal sancziunà l'augment dals meds disponibels. Pledader da la cumissiun da traffic è stà il cusseglier naziunal cristiandemocrat dal Grischun Martin Candinas. Il cussegl federal vuleva impunder oriundamain tranter 2018 e 2021 radund 3,6 milliardas per il traffic regional che cumpeglia tant lingias da viafier sco da bus. Quai fissan stads dus pertschient dapli che la perioda actuala. Ils dus cussegls han uss dentant decidì d'augmentar quest credit per ulteriurs 144 milliuns sin 4,1 milliardas. Uschia han els dà suatientscha a las pretensiuns dals chantuns e da las interpresas da viafier.

Martin Candinas – pledader da la cumissiun da traffic

Ils aderents d'in augment or da las retschas da cristiandemocrats, burgais-democrats, socialdemocrats e verds han accentuà l'impurtanza dal traffic regional. La puschida stoppia vegnir augmentada, ha il pledader da la cumissiun da traffic Martin Candinas (pcd GR) accentuà en ses votum introductiv en num da la cumissiun da traffic. Las dumondas creschian minga onn per radund quatter fin tschintg pertschient.

Cusseglier naziunal Martin Candinas (pcd GR) è stà il pledader da la cumissiun da traffic dal cussegl naziunal.

KEYSTONE

Ils custs betg cuvrids dal traffic regional muntian a radund 800 milliuns, ha Candinas menziunà. Sche confederaziun e chantuns e las intepresas da transport veglian surpigliar vinavant ils custs en parts gulivas stoppia la confederaziun augmentar sia cumpart. Senza quest augment vegnessien las viafiers a stuair auzar ils pretschs dals bigliets, avertescha Candinas. Quai na saja betg da responsar envers la populaziun, da quest avis èn era Regula Rytz (verda Berna) ed Edith Graf-Litscher (ps Turgovia).

Ils adversaris ord las retschas da la Partida burgais-democratica, da la Partida li-

berala e dals verd-liberals rendan attents a la difficila situaziun da las finanzas federalas. La confederaziun na possia betg supportar ulteriuras expensas. Talas na sajan era betg relevantas per savair porscher ina buna puschida. Las intepresas da viafier e da traffic stoppian lavurar cun dapli efficienza e resguardar dapli la situaziun economica.

Gia cun la proposta dal cussegl federal tutgia il traffic da personas regional tranter il traffic regional tar las pli impurtantas domenas che creschian adina dapli, han Thierry Burkhard (pld AG) e Jürg Grossen (verd-liberal BE) ditg. Dapli ex-

pensas sin quest sector stoppian vegnir cumpensadas en auters lieus. En la cumissiun da finanzas eran ils adversaris da l'augment stads en la maioritad.

Nunnecessari e nunresponsabel

La ministra da traffic Doris Leuthard ha appellà al cussegl da prender serius la cumissiun. Per las pretensiuns dals chantuns e da l'associaziun per il traffic public da metter a disposiziun supplementar-main 144 milliuns ha ella nagina chapientscha. I mondia la finala annualmain per 36 milliuns trar in credit da totalmain quatter milliardas francs. Da quels pajan ils utilisaders duas milliardas e la confederaziun ed ils chantuns mintgamai ina milliarda. Quai saja la finala pli pauc che la precisziun tar in schazetg.

Per las finanzas federalas saja in augment dentant problematic. «Nus avain cuminaivlamein la responsabladad per il budget da la confederaziun», constatescha la presidenta da la confederaziun. Ils meds supplementars per il traffic da personas regional stoppian vegnir cumpensads cun spargnar tar il fond d'infrastruttura da la viafier. Il cussegl naziunal è la finala tuttina s'exprimi per in augment e quai cun in resultat magari filà da 98 tar 92 vuschs tar in'abstenziun.

Dapli segirezza da planisaziun

Disputaivla n'è betg mo l'autezza dals meds stada, anzi er il credit obligont sur quatter onns. Fin qua decideva il parla-

ment davart il rom da la finanziaziun. Il credit obligont duai stgaffir dapli segirezza da planisaziun per tut ils pertutgads. La Partida populara svizra (pps) ha cumbatti questa intenziun ed ha perquai fatg la proposta da betg entrar materia. Tenor ses avis duess il credit vegnir concedì mintga giada mo per in onn. Il traffic public retschaivia tut quai ch'el veglia, ha criticatg Ulrich Giezendanner (pps AG). Il cussegl ha renvià sia proposta cun 133 cunter 44 vuschs e set abstenziuns.

Planisà novas lingias

Indispitaivel è stada en tuts dus cussegls la constataziun che las puschidas da viafiers, ils trens regionals e las lingias da bus regionalas vegnian nizzegiadas intensivamain. Las contribuziuns da la confederaziun duaian era facilitar la realisaziun da novas lingias nua che quai saja necessari. Concretamain è vegnì menziunà en quest connex la lingia da Mendrisio e Varese e novs elements da la lingia da las viafiers en ils chantuns Argovia, Vad, Turtig ed en la Svizra orientala. Plinavant duai il material rullant vegnir modernisà successivamain.

Ils credits sto il parlament mintgamai deliberar annualmain en il rom da la debatta davart il preventiv. En il decurs dals ultims onns èn las contribuziuns creschidas cuntinuadamain. Aveva la confederaziun anc impundi 2008 radund 750 milliuns per il traffic public regional eran quai 2015 gia 918 milliuns.